

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström
Utredare
08-5782 95 09
karin.sundstrom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-04-10
1 (11)

Diarienummer
2017/GAN 0032 003

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Underlag till lokalförsörjningsplan avseende gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter

Förslag till beslut

Utvecklingsförvaltningens föreslår gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden att:

- Godkänna underlaget till lokalförsörjningsplan.

Utvecklingsförvaltningen

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Karin Sundström
Utredare

Sammanfattning

Utvecklingsförvaltningen redovisar översiktligt lokalbehov och faktorer som påverkar behovet för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden.

Nämndens lokalbehov bedöms kunna lösas inom befintlig gymnasiebyggnad.

Alla elever i Stockholms län kan välja vilken gymnasieskola de vill i länet och bli antagna på lika villkor avseende de nationella programmen. När det gäller introduktionsprogram (elever som inte är behöriga till nationella program) kan eleverna inte välja fritt. Tyresö gymnasiums elevantal har under de senaste sju åren minskat med 60 procent. De senaste tre åren har elevantalet stabiliserat sig runt 500 elever. 20 procent av de folkbokförda ungdomarna i gymnasieåldern väljer Tyresö gymnasium. Elevkullarna i åldersklassen 16-18 år ökar de närmaste åren. Om samma andel som idag väljer Tyresö gymnasium ökar elevantalet med cirka 40 Tyresöelever år 2020. Med samma andel från andra kommuner som idag ökar dessa med 20 elever år 2020. Alltså en ökning totalt med **60 elever fram till 2020**.

Andra faktorer som kan påverka elevantalet och därmed lokalbehovet är intresset för yrkesprogram, hur många ensamkommande barn som kommer till Tyresö, förändringar i samverkansavtalet och om Tyresöelever behöver åka väldigt långt för att kunna få önskad gymnasieutbildning.

Vuxenutbildningen har fått fler elever som läser svenska för invandrare (sfi) och svenska som andra språk, vilket lett till ett ökat elevantal. De nya reglerna att alla har rätt till komvux kan också påverka elevantalet och i förlängningen lokalbehovet.

Centrum för arbete och integration har behov av nya verksamhetslokaler. Detta bl.a. mot bakgrund av att avdelningen deltar i flera myndighetsövergripande projekt där personal behöver sitta gemensamt för individens bästa. Dessa projekt är ofta externfinansierade, men Tyresö kommun behöver kunna erbjuda lokaler.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 23 februari 2017 om riktlinjer för lokalförsörjning. Syftet är att arbeta med lokalförsörjning efter en enhetlig strategi och skapa en samsyn i dessa frågor. I riktlinjerna anges att nämnderna ansvarar för sin planering av nämndernas lokalbehov samt framtagning av de

formella kraven på lokalerna. Behoven ska anmälas till kommunstyrelsen genom en lokalförsörjningsplan. Nämnderna ansvarar för den årliga lokalbehovsanalysen som utgör underlag för den sammanhållna lokalförsörjningsplanen. Underlaget bör ha ett tioårsperspektiv.

Nedan görs en översiktlig beskrivning av lokalbehov och faktorer som påverkar behoven för verksamhetsområdena inom gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden; gymnasium, vuxenutbildning och arbetscentrum.

Gymnasium

Samverkansavtal

Kommunerna i Stockholms län har bildat en gemensam gymnasierregion och ingått samverkansavtal år 2011. Bärande principer är elevens valfrihet och förstahandsmottagande. Regionen har gemensam antagning och gemensamma programpriser.

Detta innebär att eleverna i Tyresö kan söka till alla skolor och nationella program¹ i Stockholms län och konkurrera om platserna på samma villkor. När det gäller introduktionsprogram för elever som inte är behöriga till nationella program så omfattas det inte av samverkansavtalet. Gymnasiesärskolan omfattas inte heller.

Elevantalet

Antalet ungdomar i gymnasieåldern i Tyresö kommun är lägst 2016 för att sedan öka enligt kommunens prognos. Elevkullarna i hela Stockholms län följer samma mönster. Nedan redovisas dessutom utvecklingen av antalet gymnasieungdomar i grannkommunerna Nacka, Haninge och Stockholm med särredovisning av kommundelen Skarpnäck. Det är främst från dessa kommuner Tyresö gymnasium har elever förutom den egna kommunen. Haninge tillsammans med hela Stockholms stad visar en något svagare befolkningsutveckling i åldersgruppen jämfört med övriga kommuner/kommundel. Befolkningen ökar med cirka elva procent mellan 2015

---

¹ Nationella program, högskoleförberedande och yrkesprogram

och 2018 för Tyresö, Nacka och Skarpnäck medan Stockholms stad och Haninge ökar med nio procent respektive sex procent under samma period.

Befolkning i Tyresö kommun i gymnasieåldern 16-18 år och utfall/prognos 2015-2021

Ålder	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021
16-18 år	1 823	1 834	1 879	1 966	2 036	2 105	2 153

Källa: Tyresö kommuns befolkningsprognos 2016

Antal folkbokförda ungdomar i åldern 16-18 år i grannkommunerna Nacka, Haninge och Stockholm (särredovisning av Skarpnäck)

Nacka

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
3 660	3 583	3 477	3 397	3 296	3 322	3 387	3 472	3 716

Källa: SCB och Stockholms läns landsting

Haninge

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
3 380	3 320	3 104	2 936	2 854	2 899	2 890	2 972	3 079

Källa: SCB och Stockholms läns landsting

Stockholm

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
26 254	25 572	24 938	24 028	23 715	23 709	24 308	24 893	25 886

Källa: SCB och Stockholms läns landsting

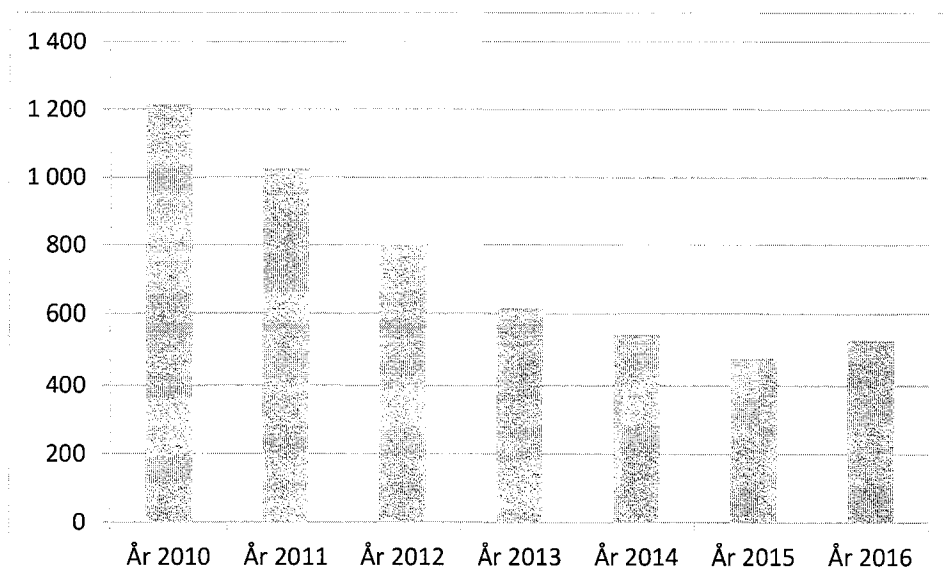
Skarpnäck

2013	2014	2015	2016	2017	2018
1 265	1 236	1 210	1 268	1 299	1 348

Källa: Stockholms läns landsting

För åren 2010 – 2012 finns uppgifter från Stockholms stad för åldersgruppen 16-19 år (2 106, 1 978 och 1 844 för respektive år)

Antal elever på Tyresö gymnasium 2010 – 2016

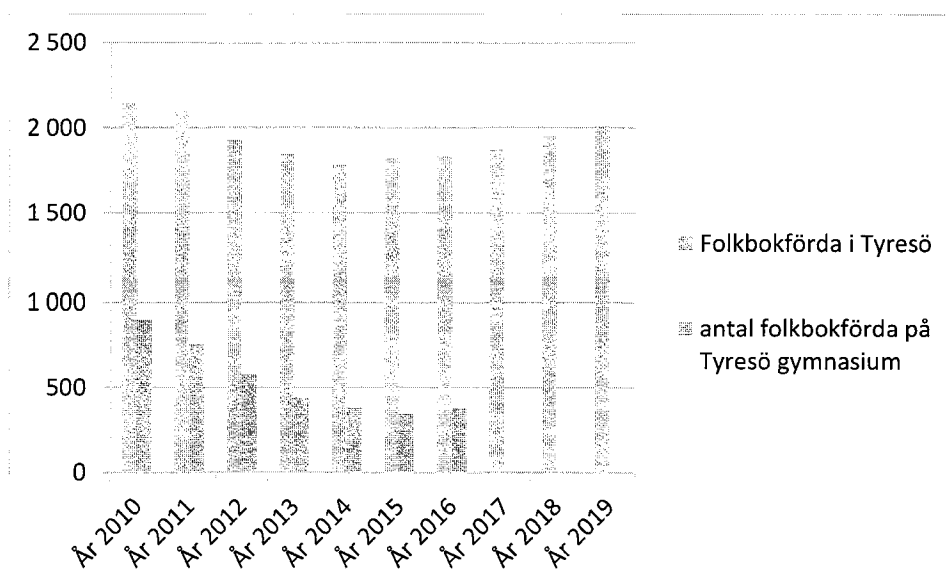
Källa: Skolverket/Kolada

Antalet elever på Tyresö gymnasium har minskat från 1 216 år 2010 till 532 elever år 2016. Det är en stor förändring som skett på kort tid när runt 60 procent av elevunderlaget har försvunnit på sju år. Det vi kan se är att minskningen har avtagit något och elevantalet har legat runt 500 elever de senaste tre åren. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden beslutade i maj 2016 att stoppa intaget och fasa ut de högskoleförberedande programmen beroende på för få elever.

Ur ett elevperspektiv finns det många fördelar med samverkansavtalet som Tyresö kommun ingick 2011, men det har varit en tuff match för Tyresö gymnasium och intresset bland eleverna att studera utanför kommunen har varit stort.

Av eleverna som sökte till Tyresö gymnasium 2016 var flest från Tyresö och sedan från Haninge och Stockholm. Samma mönster kan vi se inför antagningen 2017.

Folkbokförda elever i åldern 16-18 år i Tyresö kommun varav elever som går på Tyresö gymnasium

Källa: Skolverket

Antalet folkbokförda elever i gymnasieålderna är lägst 2015/2016 för att sedan enligt kommunens egen prognos öka. Andelen folkbokförda elever som går på Tyresö gymnasium har minskat sedan 2010 då 42 procent gick på Tyresö gymnasium. 2015 var motsvarande siffra nere i 18 procent för att sedan öka till 20 procent 2016. Motsvarande andel för Stockholms län var 37 procent.

40 procent av Tyresöeleverna går i en annan kommuns gymnasieskola och 41 procent går i en fristående skola samt 0,5 procent i en landstingsdriven skola.

Om samma andel som idag av de folkbokförda skulle söka till Tyresö gymnasium skulle elevantalet öka till 376 (2017), 391 (2018), 408 (2019) och 421 (2020). Alltså en ökning med 40 elever fram till 2020.

Av eleverna på Tyresö gymnasium kommer cirka 30 procent från andra kommuner. Därför kan vi anta att även dessa kommer att öka i antal de närmaste åren. Med samma andel som idag blir det cirka 20 elever år 2020.

Gymnasieutbildning är landets tredje mest konkurrensutsatta bransch. Vid slutantagningen 2016 fanns det cirka 3 100 lediga platser i Stockholms län. Både kommunala och fristående skolor har blivit tvungna att lägga ned eller ställa in utbildningsinriktningar.

Elever på de högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen

År 2016 gick totalt i hela landet, 55 procent av eleverna på de högskoleförberedande programmen medan 27,5 procent studerade på ett yrkesprogram och 17,5 procent på ett introduktionsprogram. Sedan gymnasiereformen Gy11 infördes i det svenska skolväsendet pekar trenden nedåt för antal elever som studerar på något av yrkesprogrammen – från 37 procent 2008 till 27,5 procent 2016².

Tyresöelever

2016 gick 64 procent av de folkbokförda eleverna i Tyresö på ett högskoleförberedande program, 26 procent på ett yrkesprogram och 10 procent på ett introduktionsprogram³.

Tyresö gymnasium

När det gäller Tyresö gymnasium så fasas de två högskoleförberedande programmen ut. Följande program erbjuds: yrkesprogram, introduktionsprogram eller gymnasiesärskolan.

Av eleverna kommer 30 procent från andra kommuner. De kommer främst från Haninge, Stockholm och Nacka kommuner.

---

² Källa: Skolverket, jämförelsetal.

³ Källa: Skolverket, jämförelsetal.

Tabell 4. Elever på Tyresö gymnasium, mars 2017

Program	År 1	År 2	År 3	Totalt
Bygg- och anläggning	13	9	11	33
El- och energi	54	35	44	134
Fordon	17	7	11	35
Hantverk (frisör/stylist)	14	9	-	23
Hotell- och turism	15	15	12	42
Teknik	-	17	19	36
Samhällsvetenskap	-	22	-	22
Introduktionsprogram				194
<i>-varav språkin introduktion</i>				115
Gymnasiesärskolan				36
Totalt				555

Källa: UEDB mars 2017

Tabellen visar hur många elever som går i de olika programmen per årskurs. Gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen redovisas samlat. Enligt gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslut skedde ingen antagning till de högskoleförberedande programmen inför läsåret 16/17. Ingen antagning skedde till hantverksprogrammet, inriktning frisör och samhällsvetenskapprogrammet läsåret 14/15 och därför går inga i årskurs tre på dessa program.

Faktorer som påverkar elevantalet och därmed lokalbehovet på Tyresö gymnasium

Om lika stor andel av de folkbokförda eleverna som idag väljer Tyresö gymnasium göra ett likartat val de närmaste åren när årskullarna ökar skulle elevantalet öka med 40 elever.

Cirka 30 procent av eleverna på Tyresö gymnasium kommer från andra kommuner och elevkullarna ökar även i våra grannkommuner.

Tyresö gymnasium är ett yrkesgymnasium och de senaste åren har vi sett en minskad andel som väljer yrkesprogram. Antalet elever på språkin introduktion ökade kraftigt i slutet av 2015. Det senaste året har inga ensamkommande barn kommit till Tyresö och därmed har ingen ökning skett det senaste året av antalet

elever på språkintröduktion. Eleverna går ofta mer än ett år på språkintröduktion och idag är 66 asylsökande på detta program.

Antalet ungdomar i gymnasieåldern ökar i hela Stockholms län. Samverkansavtalet ger eleverna möjlighet att söka vilken skola och utbildning som helst i hela länet. Det som sker är att skolorna inte har möjlighet att ta emot alla sökande. Kommunala skolor i Stockholms stad har redan idag fullt och har beslutat att starta nya kommunala skolor eller utöka lokalerna. Diskussioner har förts om vad som händer om Stockholms stads elever inte får plats i den egna kommunen.

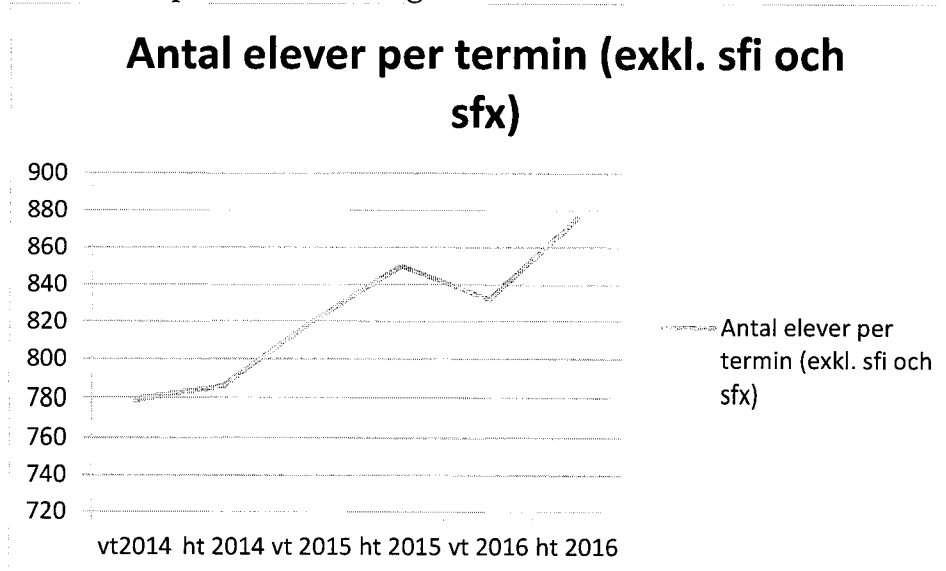
En faktor som kan påverka antalet elever på Tyresö gymnasium radikalt är om det blir förändringar i samverkansavtalet. En annan faktor att beakta är om många Tyresöelever inte får plats på högskoleförberedande program i andra kommuner eller fristående gymnasieskolor inom ett rimligt avstånd. Enligt skollagen ansvarar kommunen för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen har för tillfället trångt i sina lokaler och har behov av lektionssalar. Detta bl.a. mot bakgrund av att studerande inom svenska som andra språk och sfi (svenska för invandrare) har blivit många fler än tidigare. Vissa utbildningar sker även för hela Stockholms län.

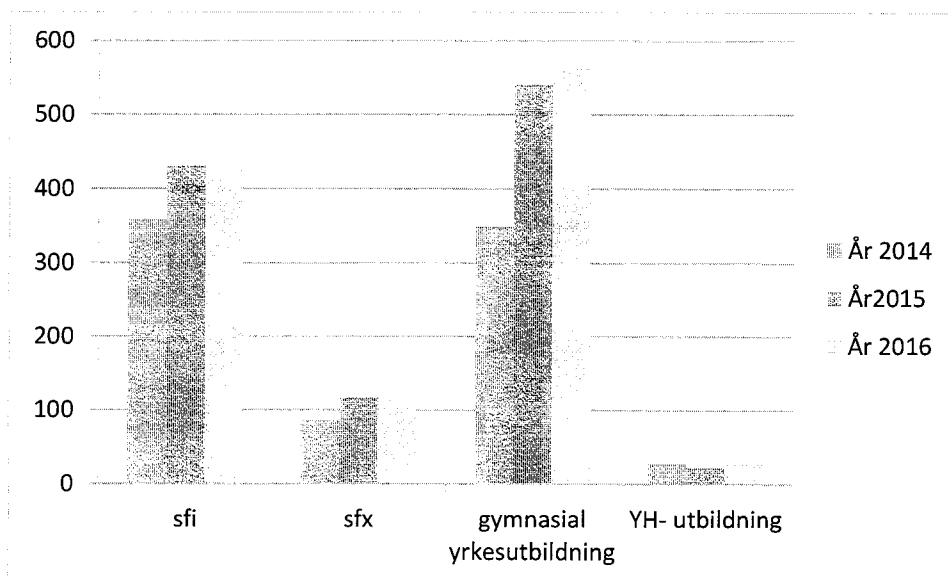
Nedan redovisas utvecklingen av antalet elever inom vuxenutbildningen sedan 2014 per termin. Antalet elever har ökat med cirka 10 procent.

Antal elever på vuxenutbildningen vårterminen 2014- höstterminen 2016

Nedan redovisas utvecklingen av antalet elever sedan 2014 uppdelat på svenska för invandrare (sfi), svenska för invandrare med yrkesinriktning (sfx), gymnasial yrkesutbildning och yrkeshögskola. Antalet elever på sfi har ökat med 30 procent sedan 2014 och elever på sfx med 50 procent. Elevantalet på gymnasial yrkesutbildning har ökat med 60 procent.

Antal elever på sfi, sfx, gymnasial yrkesutbildning och YH-utbildning 2014-2016

En lagändring har gjorts som innebär att alla har rätt till komvux fr.o.m. 1 januari 2017. Detta kan påverka antalet studerande på vuxenutbildningen i Tyresö.

Arbetscentrum

Centrum för arbete och integration har behov av nya verksamhetslokaler. Detta bl.a. mot bakgrund av att avdelningen deltar i flera myndighetsövergripande projekt där personal behöver sitta gemensamt för individens bästa. Behoven är främst kontorslokaler. Dessa projekt är ofta externfinansierade från Samordningsförbundet Östra Södertörn och Europeiska socialfonden, men Tyresö kommun behöver kunna erbjuda lokaler.